

”på om vi gjort rätt”

med guldvaskning. Det blir några kronor för en dags slit. Men för att kunna köpa kläder, medicin och allt annat behövs pengar. De som stannat kvar försöker leva så normalt liv som möjligt, men det är ett förrädiskt lugn.

män borta

– Förr brukade vi jaga. Det kan vi inte längre för i djungeln finns gerillan. Men vart ska vi ta vägen? Vi har redan tvingats fly en gång.

■ Vi skriver inte ut byns namn eftersom invånarna riskerar att anklagas för samröre med gerillan.

Fabian Velázquez tillhör den hårt drabbade ursprungsbefolkningen, som hamnat mitt i konflikten mellan gerillan och armén.

Fredstrevare möttes med gerillaoffensiv

■ När Juan Manuel Santos tog över som Colombias president i början av hösten förklarade han att dörren till fredssamtal med gerillan var öppen. Svaret han fick var en våg av attentat och attacker.

President Santos fortsatte då den militära offensiv som han tidigare ansvarat för som försvarsminister.

I början av november vände sig FARC-gerillan till Brasiliens nyvalda president Dilma Rousseff och bad henne gå in som medlare. Under hösten har FARC drabbats av flera motgångar.

Den svåraste kom i slutet av september då gerillans högste militäre ledare Mono Jojoy, även känd under täcknamnet Jorge Briceño och dopnamnet Victor Julio Suarez, dödades i ett djungelområde i närheten av staden La Macarena, cirka trettio svenska mil söder om Bogotá.

Den kompromisslöse gerillaledarens död kan betyda början till något

nytt och har öppnat en möjlighet till fredsförhandlingar.

– Generellt är situationen betydligt bättre i Colombia än för något år sedan, men vårt arbete har blivit mycket svårare, säger Michael Kramer, platsansvarig för Internationella Röda Korset i Colombia.

– Konflikten har flyttat till avlägsna områden som gör det säkerhetsmässigt och logistiskt mycket besvärligt att nå civilbefolkningen.

När gerillan drar sig tillbaka från ett område lägger de ut personminor som orsakar svåra skador när småbönderna återvänder till sina jordar. Under förra året blev 850 människor handikappade för livet. Hittills i år har 674 skadats, bara i Afghanistan är det värre.

– Minorerna gör stora områden obrukbara, säger Alvaro Jiménez, från organisationen CCCM som arbetar med att desermera minor och hjälpa dem som skadas.

Juan Manuel Santos.

Mono Jojoy.

BAKGRUND

Makt delning skulle skapa fred

■ Upprinnelsen till den pågående konflikten ligger mer än femtio år tillbaka i tiden. Maktkampen mellan det liberala och det konservativa partiet ledde 1948 till ett våldsamt inbördeskrig, La Violencia, som pågick i tio år och kostade minst tvåhundra tusen människor livet.

För att få slut på striderna kom partierna överens om att dela makten. Från 1958 till 1974 tillsatte de växelvis presidentposten fyra år i taget.

Som en reaktion mot makt-korruptionen uppstod flera gerillarörelser under 1960-talet. I dag återstår två:

■ Marxist-leninistiska **FARC** (Fuerzas Armadas Revolucionarias de Colombia).

■ Den betydligt mindre marxistiska **ELN** (Ejército de Liberación Nacional).

Gerillarörelserna hade folkligt stöd på landsbygden och bland vänsterintellektuella, men när de nu övergått till att

fungera som beskyddare för narkotikaindustrin, utpressning och kidnappning har stödet försvunnit. Båda organisationerna är terroristklassade av EU och USA.

Under president Álvaro Uribes styre och med kraftigt militärt stöd av USA skärpte staten sin kamp mot de väpnade grupperna. Genom förhandlingar och löfte om amnesti kunde 17 000 man från de paramilitära förbanden avväpnas och demobiliserades mellan åren 2004 och 2006.

I dag är gerillan bortträngd till gränsområdena.

FARC som hade upp mot 18 000 soldater som mest kan i dag räkna runt 6 000 soldater, ELN ännu färre.

NÄSTA AVSNITT

■ Möt mödrarna som kämpar för att deras mördade söner ska få upprättelse.